

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 17Pc/10/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722203165
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Janotová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2023:5722203165.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudkyňou Mgr. Katarínou Janotovou v právnej veci navrhovateľa (muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté): I. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX E. X, proti matke: B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX P. XX, a maloletému dieťaťu: P. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, v konaní o zapretie otcovstva, takto

rozhodol:

- I. Návrh sa zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

- Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 14.09.2022, doplneným podaním doručeným súdu dňa 10.10.2022, sa navrhovateľ domáhal zapretia otcovstva k maloletému P. C., nar. XX.XX.XXXX a žiadal o testy DNA, nakoľko maloletý nie je jeho synom z dôvodu, že matka dieťaťa okrem pomeru s ním udržiavala pomer aj s ďalším mužom.
- Uznesením č. k. 17Pc/10/2022 - 34 zo dňa 11.04.2023 súd maloletému P. pre konanie ustanovil kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.
- Matka maloletého s návrhom na zapretie otcovstva nesúhlasila. Vo vyjadrení k návrhu, podanom na súde dňa 25.04.2023 uviedla, že maloletý P. je biologickým synom navrhovateľa, keďže boli spolu rok a žili v spoločnej domácnosti. Po zistení, že je tehotná sa navrhovateľ sám priznal, že je otcom. Tieto vyhrážky o zapretie otcovstva nastali po narodení maloletého a po tom, čo odmietla s navrhovateľom tvoriť pár, pretože zistila, aký v skutočnosti je. Od narodenia maloletého navrhovateľ oňho nejavil záujem, a keď aj prišiel pozrieť maloletého, tak ho zaujímalo všetko iné len nie jeho syn.
- Podaním podaným na súde dňa 17.05.2023 sa k vyjadreniu matky vyjadril navrhovateľ, ktorý uviedol, že keď prišiel pozrieť syna vždy mu niečo doniesol. Matka maloletého nesúhlasila, aby mu výživné platil šekom, nakoľko ona nemá ako chodiť na poštu. Sama sa prezradila, že P. nie je jeho syn, keď jej sestra nechtiac povedala, že bol s otcom C. Ž..
- Dňa 06.07.2023 sa konalo pojednávanie za účasti navrhovateľa, matky maloletého a kolízneho opatrovníka maloletého.
- Súd vo veci vykonal dokazovanie návrhom navrhovateľa, výsluchom účastníkov konania a listinami založenými v spise.

7. Na pojednávaní navrhovateľ uviedol, že návrh podal z toho dôvodu, že je presvedčený o tom, že dieťa nie je jeho a nechce si robiť problémy. Urobil súhlasné vyhlásenie spolu s matkou, že dieťa je jeho, lebo ho k tomu donútili. Od začiatku do toho nechcel ísť. Ak by bolo dieťa jeho, splní všetko čo treba. Zároveň uviedol, že doteraz návrh nepodal, lebo o tom nebol presvedčený a matka maloletého mu to nechcela prezradiť.

8. Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že čo hovorí navrhovateľ nie je pravda. V tom čase bola 24 hodín iba s navrhovateľom, nikde nechodila. Spolu žili v jednej domácnosti. Nikdy nemala styk s inými mužmi, iba s ním, teda v tom čase. A nejakého C. Ž. nepozná.

9. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že dňa 21.06.2023 bol vykonaný pohovor s matkou, ktorá uviedla, že otcom maloletého P. je I. Š. a tak ako je uvedené aj v rodnom liste. Už v roku 2019, keď mali rodičia pojednávanie na úpravu práv a povinností k maloletému bola schválená rodičovská dohoda, kde otec súhlasil s výškou výživného, aj s príspevkom na výbavičku. V tom čase otec neudával pochybnosti o tom, že by nebol otcom maloletého dieťaťa. Zároveň kolízny opatrovník uviedol, že v zmysle zákona o rodine zapretie otcovstva je možné do 3 rokov od súhlasného vyhlásenia, preto nie je možné rozhodnúť inak, ako len návrh zamietnuť.

10. Z oznámenia o narodení maloletého P., nar. XX.XX.XXXX, vedeného vo zväzku XXX, ročník XXXX, strana XXX, por. č. XXXX vyplýva, že I. Š., nar. XX.XX.XXXX v Martine, okres Martin, rodné číslo XXXXXX/XXXX, bytom E. X, okres Martin určil s matkou dieťaťa súhlasným vyhlásením na Matričnom úrade v Martine, dňa 18.02.2019 otcovstvo k tu zapísanému dieťaťu. Rodičia sa dohodli, že dieťa bude používať priezvisko C..

11. Rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 24P/5/2019-20, zo dňa 24.06.2019, právoplatným dňa 16.07.2019, súd schválil dohodu rodičov o úprave práva a povinnosti k maloletému P. tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 140 € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá je povinná vykonávať oň osobnú starostlivosť, zastupovať ho a splavovať jeho majetok. Styk otca s dieťaťom sa neupravil. Zároveň súd rozhodol, že otec je povinný poskytnúť matke príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom vo výške 250 €, a to v mesačných splátkach po 10 € splatných spolu s bežným výživným.

12. Podľa § 90 Zákona o rodine, ak nie je otcovstvo určené podľa domnienky otcovstva manžela matky, možno ho určiť súhlasným vyhlásením oboch rodičov.

13. Podľa § 91 ods. 1 Zákona o rodine, za otca sa považuje muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

14. Podľa § 91 ods. 2 Zákona o rodine, súhlasné vyhlásenie rodičov musí byť urobené pred matričným úradom alebo pred súdom.

15. Podľa § 92 Zákona o rodine, súhlasným vyhlásením rodičov možno určiť otcovstvo k dieťaťu ešte nenarodenému, ak je už počaté.

16. Podľa § 93 ods. 1 Zákona o rodine, muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do troch rokov odo dňa jeho určenia, len ak je vylúčené, že by mohol byť otcom dieťaťa; táto lehota sa neskončí pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa.

17. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otcovstvo k maloletému P. bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov. Otcovstvo bolo vyhlásené na matrike mesta Martin. Vyhlásenie je prejavom vôle rodiča, ktorého cieľom je označiť konkrétneho muža ako otca konkrétneho dieťaťa. K vzniku otcovstva v zmysle zákona o rodine postačuje súhlasné vyhlásenie rodičov bez splnenia akejkoľvek ďalšej hmotnoprávnej podmienky. Navrhovateľ a aj matka maloletého súhlasne vyhlásili, že otcom maloletého P. je navrhovateľ. K tomuto úkonu došlo podľa oznámenia o narodení maloletého P. dňa 18.02.2019. Otcovstvo je tak založené na vedomom súhlasnom prejave vôle nielen otca ale aj matky dieťaťa týkajúcom sa ich rodičovstva, t.j. vychádza sa s vedomého prijatia rodičovstva oboma rodičmi. Pri tomto spôsobe určenia sa vychádza z predpokladu, že muž, ktorý robí vyhlásenie o otcovstve k dieťaťu,

koná slobodne a vážne, je si vedomý dôsledkov svojho úkonu a zodpovednosti, ktorú na seba berie. Navrhovateľ podal na súde dňa 14.09.2022 návrh na zapretie otcovstva. Zákon o rodine takúto možnosť pripúšťa, avšak za splnenia určitých podmienok. V zmysle § 93 ods. 1 Zákona o rodine navrhovateľ ako muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do troch rokov odo dňa jeho určenia, len ak je vylúčené, že by mohol byť otcom dieťaťa; táto lehota sa neskončí pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa. Súd plynutie tejto lehoty skúma ako jednu z prvých skutočností v konaní, pričom jej zameškanie spôsobuje zamietnutie návrhu bez meritórneho rozhodovania. V zmysle vykonaného dokazovania bolo preukázané, že otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením dňa 18.02.2019 a trojročná lehota na zapretie otcovstva v zmysle § 93 ods. 1 Zákona o rodine navrhovateľovi uplynula dňa 18.02.2022. Navrhovateľ svoj návrh na zapretie otcovstva podal na súde dňa 14.09.2022, teda po uplynutí trojročnej lehoty. Jedná sa o prekuzívnu a hmotnoprávnu lehotu, čo znamená, že v rámci nej musí byť právo uplatnené na súde, pričom súd na zmeškanie lehoty prihliada z úradnej povinnosti. Zároveň v zmysle § 93 ods. 1 Zákona o rodine, táto lehota neskončí pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa. C. P. však dovŕšil vek 3 rokov dňa 23.12.2021. Navrhovateľovi tak lehota na podanie návrhu na zapretie otcovstva uplynula dňom 18.02.2022. Návrh na zapretie navrhovateľ podal až 14.09.2022, teda po uplynutí zákonom stanovenej lehoty a tým jeho nárok zanikol. Vzhľadom na uvedené, keďže navrhovateľ podal návrh po lehote, súd jeho návrh na zapretie otcovstva k maloletému P. zamietol.

18. Súd na záver uvádza, že súd v konaní nevykonal znalecké dokazovanie (testy DNA) z dôvodu, že navrhovateľ neuplatnil svoje právo na zapretie otcovstva na súde v zákonom stanovenej lehote a tak neboli splnené podmienky na meritórne rozhodovanie vo veci.

19. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

21. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

22. O trovách konania účastníkov konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko žiaden z účastníkov si nárok na náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.